

L'ALT EMPORDÀ

Text > JOAN FERRERÓS

L'Any Fages a Barcelona | A les acaballes del 2018, cinquantenari de la mort de l'escriptor, s'han concentrat els actes dedicats a honorar-lo. A l'Empordà i a Barcelona s'han fet taules rodones, edicions, presentacions, conferències... i un simposi. En efecte, la sessió acadèmica més densa i formal de l'aniversari es va celebrar al cap i casal al llarg del matí, la tarda i el vespre del 22 de novembre. Les ponències es van pronunciar a la sala Nicolau d'Olwer de la seu de l'Institut d'Estudis Catalans (IEC), ubicat en la venerable baluerna de l'Hospital de Sant Pau, al carrer del Carme. L'organització anava a càrrec de la Càtedra de Patrimoni Literari Anglada - Fages de Climent de la Universitat de Girona (UdG), la Institució de les Lletres Catalanes i el mateix IEC. Les dissertacions del simposi, sempre referides a l'autor o a la seva obra, van ser les següents: la presència literària del paisatge i dels clàssics (M. À. Vilallonga), història i nissaga dels Fages i dels Climent (E. Pujol), classicisme i noucentisme en l'obra poètica (J. Pla), els epigrames (A. Cobos), el teatre (J. Ferrerós), l'epistolari (J. Canet), el periodisme (A. Teixidor), el mite de l'Empordà en l'obra fagesiana (J. Guillamet) i èpica i paisatge al *Somni de cap de Creus* (N. Ventós). Totes aquestes intervencions seran convenientment publicades per l'IEC. La darrera sessió va ser la presentació de *Itinerari literari Fages de Climent a Barcelona* (M. Nunes). La jornada va cloure's a la sala Prat de la Riba amb la lectura dramatitzada del poemari *Les bruixes de Llers* (Aula de Teatre de la UdG).

D'altra banda, a l'Ateneu, el 23 d'octubre, N. Garolera va presentar la seva edició de *Memòries. A la recerca de mi mateix*. Abans, davant la catedral i durant la Setmana del Llibre en Català, el 13 de setembre, va tenir lloc una taula rodona sobre l'obra literària de Fages, amb la participació de J. Canet, J. Pla, J. Ferrerós i A. Casas. La darrera presència de l'Any Fages a Barcelona va ser el 12 de desembre a la sala Verdaguier de l'Ateneu Barcelonès, on es va dur a terme un col·loqui sobre l'escriptor, a

càrrec de N. Garolera, J. Canet, J. Ferrerós, N. Ventós i G. Ventura.

>>> J. Canet, J. Ferrerós, J. Pla i A. Casas explicant Fages en la Setmana del Llibre en Català. (Autoria: CARLES FAGES TORRENTS)

Nou alcalde de Figueres | Des del 14 de novembre Jordi Masquef és alcalde de Figueres. Substitueix Marta Felip, dimissionària del càrrec per haver estat nomenada secretària general de la Conselleria d'Empresa i Coneixement. Masquef, advocat i assessor empresarial, ja feia sis anys que era regidor del Govern municipal i va ser elegit amb els cinc vots del PDeCAT més els dos dels regidors de l'ex-UDC no adscrits. Els primers passos del nou batlle han estat per restablir el civisme i la seguretat, dos dels àmbits en què la ciutat pateix els problemes més urgents.

EL BAIX EMPORDÀ

Text > PURI ABARCA

Homenatge a una lluitadora | La biblioteca de la Bisbal d'Empordà porta, des del desembre passat i per votació popular, el nom de Biblioteca Lluïsa Duran, una denominació proposada pel Grup de Dones de la Bisbal en honor a una dona aparentment anònima, com moltes altres, però protagonista d'una vida de lluita contra la repressió franquista i els atacs a la llengua i la cultura de Catalunya. Lluïsa Duran Cama va néixer a Sant Feliu de Guíxols el 1899 i es va casar el 1926, en plena dictadura de Primo de Rivera, amb l'escalenc Gaietà Hugas. El seu padrí de noces va ser el president Josep Irla. El seu fill Joan va ser

el primer alcalde democràtic de la Bisbal. Les inquietuds de Lluïsa Duran en matèria cultural la van portar, el 1932, a la Bisbal, per fer-se càrrec de la Llibreria Bahí, que estava situada a les Voltes i que va canviar el nom pel de Llibreria Hugas. Catalanista i d'esquerres, durant la Guerra Civil Lluïsa Duran va col·laborar amb la CNT, i el 1939, en plena repressió franquista, va ser sotmesa a un consell de guerra (s'explica que, quan la van detenir, la van rapar i la van passejar així pels carrers de la Bisbal, per humiliar-la). Acusada de delictes de rebel·lió (qui ens havia de dir que, en ple segle XXI, hi hauria situacions molt semblants), va ser condemnada a cadena perpètua, tot i que no la va acabar complint, perquè el 1945 li van commutar la pena per una altra de llibertat vigilada, fins al 1961. Malgrat el règim advers, Lluïsa Duran no va renunciar a promoure la literatura catalana des de la discreció i d'amagat, mitjançant la seva llibreria (s'hi trobaven llibres en català, literatura universal i assessorament cultural). La Bisbal ret així un merescut homenatge a una lluitadora oblidada durant anys.

>>> Lluïsa Duran i el seu marit, davant la llibreria de la Bisbal. (Autoria: FAMÍLIA HUGAS DURAN)

Mil anys d'indícis sobre el castell de Begur | Aquest 2019 es compleix el mil·lenari del document més antic que es conserva sobre l'existència del castell de Begur. Concretament, és un document del 1019 relacionat amb el judici sobre el domini d'Ullastret entre els comtes d'Empúries i els de Barce-

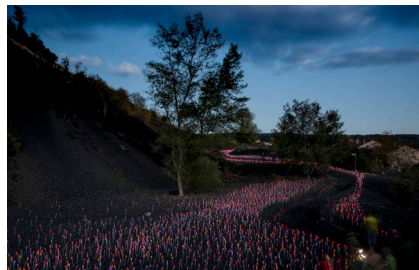
lona, en què s'esmenta Arnust de Begur (*Arnusto de Bigurio*) com a senyor feudal del castell. Molts investigadors, com el begurenc Salvador Raurich, han donat per fet que és la primera referència coneguda sobre el castell i així ha quedat imprès en els llibres d'història. Com moltes altres fortaleses medievals, la propietat del castell de Begur va passar per diferents mans (els comtes de Barcelona, els senyors de Cruïlles-Peratallada o Joan d'Anjou, duc de Lorena, que n'ordenà la demolició, el 1468). Finalment, el 1604, l'últim senyor del castell, Carles de Vilademany i de Cruïlles, es va veure obligat, per motius econòmics, a vendre la possessió a la universitat (municipi) de Begur, Regencós i Esclanyà. Des de llavors, el castell ha patit invasions i destruccions (efectes col·laterals de la batalla del Ter, la Guerra del Francès...) que han configurat la silueta actual de l'edificació i que han convertit aquest espai en un dels punts emblemàtics i més significatius del Baix Empordà.

LA GARROTXA

Text > JOAN SALA

El festival del foc i la llum | El Festival Lluèrnia dura tan sols una nit, des que es pon el sol fins a unes hores més tard, però omple el centre d'Olot d'instal·lacions i d'un nombrós i divers públic, tant per la seva procedència com pels seus interessos. En totes les edicions s'ha presentat un conjunt de propostes fetes per artistes visuals de trajectòries diferents, que en general aporten creacions d'una qualitat remarcable. En la darrera edició, hi van participar artistes consolidats, els quals van fer més de cinquanta instal·lacions, situades en punts diferents de la població (des del Montsacopa fins a la llera del riu Fluvià), que van resultar molt plaents. Es fa difícil fer-ne una menció, ja que n'hi havia moltes. Algunes eren espectaculars, com la que feia sortir lava per una finestra o la que va convertir la gredera del volcà en un passeig visual de 13.000 elements de llum química. Es tracta d'un esdeveniment que aporta una gran creativitat a la ciutat i que és de referència en el país. I no voldria deixar d'assenyalar la bona acollida que té entre els centres d'en-

senyament de la ciutat i alguns de la comarca, tant de primària com de secundària, com també entre estudiants universitaris de diferents disciplines.

>> *Gran instal·lació, d'una plasticitat extraordinària, muntada per Lola Solanilla a la gredera del volcà Montsacopa. Van caldre uns 150 col·laboradors per plantar més de 13.000 elements de llum química.*

(Autoria: JOAN GASSIOT)

D'aci i d'allà | Plagiant el títol de la revista, recullo algunes notícies d'arreu de la comarca. S'ha iniciat una nova fase de restauració del castell d'Hostoles, en la qual, a més de consolidar-ne diverses parts, es museïtzarà el conjunt. Riudaura ha inaugurat un nou dispensari municipal, ubicat a les antigues escoles. Per tal de canalitzar la participació en la vida del poble, a Argelaguer han creat el Consell del Poble, i a Besalú ja han donat bons resultats els pressupostos participatius (s'han materialitzat algunes de les propostes suggerides). La Vall d'en Bas ha rebut la distinció de Ciutat Educadora, i s'incorpora a la xarxa internacional de ciutats, pobles i viles amb aquest nomenament. Aquest mateix municipi ha quedat en segona posició als guardons del Turisme de Catalunya 2018 per l'aplicació Bas de Màgia, que és un referent en la manera d'acostar el territori a tots els públics. A Olot s'han fet les mostres teatrals *El més petit de tots* i *El petit format*, molt ben acollides per un nombrós públic, així com el Festival Veus de grups vocals. I no vull deixar d'esmentar que les patinadores d'Olot han aconseguit, una vegada més, proclamar-se campiones del món dels grups de xou. Ja és la dotzena vegada que tenen aquest reconeixement, una fita admirable i no gens fàcil d'assolir.

Una cinglera a Santa Pau | Dins el municipi de Santa Pau hi ha un conjunt molt remarcable de volcans i d'espais naturals, com la fageda d'en Jordà.

Ara s'hi ha d'afegir un nou al·licient: una cinglera basàltica al riu Ser, al seu pas per la població de Santa Pau, que han fet visible en netejar a fons tota la vegetació que la cobria. Els geòlegs raonen l'interès d'aquest aflorament perquè té unes característiques difícils de trobar en altres indrets volcànics.

EL GIRONÈS

Text i fotos > DANI VIVERN

Passant pel tub | Diu un informe del consistori que l'empresa Girona SA, encarregada del servei d'aigua a Girona, Salt i Sarrià, des del 1992 fins al 2012 no ha substituït una gran part de les conduccions obsoletes o en mal estat, com pertocava fer. Es calcula que hi podria haver fins a 400 quilòmetres de canonades «caducades» en el subsol gironí. De fet, no és estrany que hi hagi problemes en segons quins sectors (per exemple, a la «carretera de Barcelona», com en diem els de tota la vida) cada cop que plou. Prudència, recomana l'Ajuntament, fins que no se sàpiga l'abast de tot plegat. *Technicos habet Madrenas*, per a això.

I encara més tubs, aquests de més categoria: La posició de l'orgue de la catedral gironina, al mig de la nau central, ha estat i és generadora de crítiques des que, el 31 de juliol de 1944, fou deixat a punt per Salvador Aragonès i protegit per l'obra en fusta de Serafí Sureda. L'instrument, per la seva grandària, entorpeix la visió neta de la nau i, a més, no té una part dels tubs: la canonada forana o exterior, que, a part de la funció acústica que se li suposa, dona als orgues la seva imatge característica. En el cas de l'orgue de Santa Maria, tal com es va concebre, els tubs exteriors només podrien tenir una funció decorativa. És a dir, no podrien sonar. Tanmateix, i per millorar l'estètica del conjunt, la tardor passada es va iniciar una campanya per recollir fons (30.000 euros) i col·locar els 76 tubs exteriors que han de fer que, almenys, l'orgue quedi identificat com a tal. La campanya, organitzada per l'ADAC, el Bisbat de Girona i el capítol catedralici, compta amb el suport de l'Ajuntament.

Trens de vida | La contrapartida a tan estètica proposta és que el trenet